

RELACIÓ DE LA PROCLAMACIÓ DE LA CIUTAT DE VA  
lencia à DON FERNANDO SEXTO, en son Rey natural, con-  
tada per un Llaürador del Horta à sons germans, y seus. XVIII

**N**O es podrà contar en breu  
lo que may es pot contar;  
ni es facil donar raho,  
de una funció tan leal.  
En esta solemne festa  
cascun anava buscant,  
segons te la inclinació;  
y à lo que es aficionat.  
El Music las consonancias,  
el Poeta lo acertat,  
dels versos en la elegancia,  
en lo sutil, y ajustat.  
Altres en les inventives  
de Carros, de focs, de Altars,  
altres miren les pintures,  
cortines, y draps de ras.  
pera tots ha segut festa,  
pues ha estat tot singular,  
y en pocs dies establits,  
ha hagut sigles que admirat.  
Yo parle ab ma mare a soles,  
que tots la coneixeràn,  
si dic que de fills, y nets  
seixanta y tres en te yà.  
Encara que tartamut,  
la llengua tinc de soltar,  
y contaro tot als meus,  
perque tinguen que contar.  
Francisco Cunyat em dic,  
que men ani à la Ciutat  
veure, y perque al meu Amo  
li tocava el Estandrt.  
Yo no contarè altra cosa;  
que com ixquè la Ciutat,

còm se feu la Aclamació;  
les circumstancies narrant.  
Uns se aficionen à hu,  
altres van per altra part;  
yo observè les ceremonies,  
y à elles ho aficionat.  
A les tres de la vesprada  
y mitja del que contam  
en lo dia vint de Agost,  
de Casa de la Ciutat  
ixquerem primerament  
obrint camí de Soldats,  
una Partida triada,  
de ginets, y de cavalls.  
Seguian los Clarins,  
que alternant en los Timbals,  
y Menestrils de Valencia  
marchaven ab bon compàs.  
En après dotse Alguacils  
després diuit Ecrivans;  
els Subindics en son puesto  
anaven acompanyant;  
y els sis Macers ab ses maces  
de plata, y de nacarat  
les robes talars, y gorres  
del mes primoròs domasc.  
Yà bè el Alguacil major,  
y el Secretario marchant,  
seguint los quatre Misers,  
que son los quatre Abogats;  
Venien primerament  
els Regidors Ciutadans  
tots vestits de maravelles  
els Cavallers; y tancant

1698

(4)

el

El Cavaller Intendent,  
Corregidor empunyant  
la vara, y dava la dreta  
al que duya el Estandart,  
que es el meu Amo, per fer  
el Regidor mes ancià.  
Y pues tots los meus li som  
en gran manera obligats,  
y li tenim molta lley:  
yo el vull ara retratar,  
no en lo còs, sino en lo brio,  
puesto que per ben tallat  
ya per si es dona a conceixer,  
y això tot lo mon ho sap.  
La casaca, y saraguells  
de seda negra, y acaes  
feu eixir mes a la chupa  
lo negre; esta es tallà  
de un tissu de or el mes fi  
que en Valencia es fabricà,  
pera que com ella sola  
lluira en funció tan gran:  
Ab puntes de or el sombrero  
feu floe al roig, y blanc  
de una rica escarapela,  
feta en tot primor del art,  
que en volta de dur botó  
duya un joyel de diamants,  
y en mitg de este un Retrato  
de FERNANDO, à qui Deu guard,  
y les Armes de Valencia;  
pera que es conega clar,  
que es feu pera esta funció,  
y que en ella se acabà.  
De la Vanda que portava;  
si yo fora adelantat,  
poguera parlar tres dies,  
y mo haguera de deixar.  
De tela, y galons de plata,  
ò de plata, y diamants

duya la Vanda mes rica,  
que es poguera imaginar:  
Yo se que totes les joyes  
eren del Amo, y es sap  
que no buscaren de fora;  
puix tenen pera deixar.  
Del cavall poguera dir,  
à entendre yo de cavalls,  
ell era molt bò, molt bò,  
y era de color castany.  
De listes blanques y roiges,  
ricament enjaezat,  
y de selpa verda, y or  
costosament adrefat.  
Portava el Real Pendò  
en lo estrep assegurat,  
de tela hermosa de plata,  
costosament fabricat,  
bordades en mitg de or  
les Armes per les dos parts  
les de la Ilustre Ciutat.  
Dalt de plata de martell  
un Morrió, y coronat  
del mateix metall ubertes  
les ales del Ratpenat.  
Aixi ixquè al camp de vitors,  
y aixi anaven escoltant  
darrere una Companyia  
de cavalls, y Capita.  
Seguime ara, que yo  
com sempre aní acompanyat;  
podré dir os de la boita  
tot lo sucès pas per pas.  
Plaza de San Bertomeu,  
per lo carrer de Serrans,  
forn de Nàquera, y de allí  
à San Llorens enderezant,  
San Salvador, y al carrer  
dels Condes de Sirat,

de

Real, y de la Alcazar,  
Temple, per lo Portal  
del Pont, hasta que arribaren  
al mateix Pla del Real.  
Alli tenien dispost  
un magnific entaulat,  
ab dos escales que miren,  
una al Pont, altra al Real,  
totes gradres cada una,  
molt ample, y molt capàs  
ab ses alfombres tenia  
pera pujar, y baxar.  
Arribà la comitiva,  
quant hagué de apear  
enquè Mosen Bertomeu  
Estandart entre tant.  
Pujaren primerament  
los sis Màcers, dels quals  
cada quatre prengué cada hu  
cada capdò de taular.  
Aquests com eren Reis de Armes  
may descubriren lo cap,  
el Amo tampoc, despues  
se pujaren à la par,  
Intendent à la esquerra;  
el Amo, y es trobà  
el Secretari, que un poc  
des darrere se quedà.  
Primerament al Pendò  
Intendent saludà,  
despues à la Real Audiencia;  
de en los balcones esperà;  
en mitg daball de un dosèl  
Retrato de aquel gran  
monarca à qui se aclamava,  
aman dreza esta assentar  
aquell Heroe de la fama  
ayllús, à qui nomenar  
esta pera els seus lloors;  
estava al altre costat

que era el Conde de Albalat;  
A estos, als Regidors,  
y al Poble tot saludà.  
Entonces ab lo Pendò  
passa tres passos abant;  
y ocupant lo mitg un poc  
el Estandart elevà.  
Entonces de los cantons  
els Reis de Armes à una mà  
tres voltes diguen silencio,  
y altres tres varen cridar  
diènt: Oit, el Amo entonces;  
com parla bon Castellà:  
Castilla, y Valencia (dix)  
per la Real Magestat  
del Señor Rey Don FERNANDO,  
que Dios quiera prosperar.  
Tres voltes el Amo entonces  
enatbolà el Estandart,  
y dos voltes repetiren  
tots com tinc ya relatar.  
Baxaren, y estos prengueren  
ab presèa los cavalls,  
baxuren per la altra escala,  
y passaren per daball  
dels balcones, y sen anaren  
per ahon foren arribats.  
Mes de cent doblons al Poble  
el Capita General,  
y un sombrero de pesetes  
tità el Conde de Albalat.  
Quant el Amo arribà al Pont  
el Estandart desplegà,  
que tremolava vistós  
soplant el ayre de mar.  
Axi tingué aclamacions,  
y també se equivocà  
el Poble confus à crits,  
en los vitors entonant:

Vij

VIVA FERNANDO, y també  
Fernandez vixca el Jurat.  
Si com me sobra el afecte,  
no em faltàra habilitat,  
que coplec faria yo  
al meu Amo en este llans!  
Per plaza de San Domingo  
pegà al carrer de la mar,  
per San Martí, y els Caxers,  
als Porchets hasta el Mercat.  
Asi estava prevengut  
com el altre atre taulat,  
y es feren les ceremonies  
mateixes que en lo Real.  
Mes airòs el Amo asi  
nou estranyc que davant  
la Senyora, y Senyoretcs  
sel estaven contemplant.  
El Intendent les pesetes  
tirava al Poble à grapats,  
los crits, victors y expressions  
eren com de Valencians.  
Per la Bolseria marchen  
al carrer anomenat  
de Cavallers, per la plaza  
de Calatrava, y passant  
per la Puríssima prenen  
la Corregeria abant,  
y giraren a la esquerra  
per davant de San Thomàs;  
per lo Palau, y à un balcò  
mil benediccions donant  
en la mà, y en el afecte;  
estava aquell Matjoral  
Ilustríssim nostron Pare  
tal com podem desitjar.  
Ya en la plaza de la Seu

la Ajuntament apea,  
y feres les ceremonies.  
à la Casa sen tornà;  
posà el Amo baix dosèl;  
que esta en lo balcò daurat  
ab lo Retrato el Pendò;  
y tornaren a tirar  
Intendent, y Regidors  
molt diner, y se acabà  
la funció, pero quedaren  
fent la guarda al Estandart  
el Intendent, y el meu Amo  
per mitg hora, encomanang  
als Cavallers Regidors  
de hora en hora mudant  
hasta les deu de la nit,  
quant el Amo sen entrà  
el Pendò, yo à la Alqueria  
men torni, despues ensa  
he sabut, que les Senyores  
tingueren que celebrar  
del meu Amo la destrèa,  
y que lo feren passar  
de Sellent, y Castellfort  
les Senyores, que mirant  
estaven tanta funció  
pera la Vanda admirar.  
Vofaltres, si anau, dieuli;  
que mentres se estava allà  
es olvidà dar avis  
als que avian de guardar.  
Yo no vull veure mes festes,  
pera mi se han acabat  
torne à dir una, y mil voltes,  
que el meu Amo se emportà  
la admiració, y els aplausos  
que yo no he sabut contar.

F I N.

CON LICENCIA:

En Valencia, en la Imprenta de Colme Granja, y Aguiñ Labor